

Liite Hakemuksen luonnos

Hallintojohtajan päätös valtionavustuksen hakemisesta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle

Helsingin kaupunki kulttuurisen vanhustyön valtakunnalliseksi kehittäjäksi

Helsingin kaupunki hakee opetus- ja kulttuuriministeriön avustusta kulttuurisen vanhustyön valtakunnallista kehittämistehtävää varten vuosiksi 2019–2021 (myöhemmin 1. kausi). Tässä hakemuksen luonnoksessa tehdään katsaus suunniteltuun toimintaan ensin temaattisesti ja sitten rakenteen ja aikataulun muodossa. Kansallinen kehittämistehtävä rakennetaan alusta saakka jatkuvaksi ja alla olevat kehittämisteemat näyttävät suuntaa sille, miten kehittämistehtävä tulee muodostumaan myös pidemmällä aikavälillä. Rajallisen rahoituskauden vuoksi määrittelemme kuitenkin hakemuksen koskemaan ensisijaisesti ensimmäistä rahoituskautta.

Kulttuurisen vanhustyön valtakunnallisen kehittämistehtävän tavoitteena on edistää ikääntyneiden kulttuuristen oikeuksien toteutumista ja kulttuurisen vanhustyön vakiintumista osaksi kuntien toimintaa Suomessa.

Valtakunnallinen kehittämistyö jaetaan kuuteen temaattiseen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- tietopohjan kehittäminen,
- osaamisen kehittäminen,
- hallinnon kehittäminen,
- verkostot,
- viestintä sekä
- tuotantorakenteiden ja palveluiden kehittäminen.

Nämä kehittämisteemat ovat tuttuja Aili- ja Armas-hankkeista ja niissä tehdystä valtakunnallisesta kulttuurisen vanhustyön kehittämisestä. Alla oleva kuvio havainnollistaa kuinka kyseiset teemat ovat johdettavissa Aili- ja Armas-hankkeissa tehdystä työstä.

Tietopohjan kehittäminen: tieto ohjaa vaikuttaviin tekoihin

Tietopohjan kokoaminen ja kehittäminen luovat perustan kehittämistehtävälle. Lisäksi tietopohjan kehittäminen on olennainen osa vaikuttavuuden arvioinnin kehittämistä. Tietopohja tukee tiedolla johtamista. Valtakunnallisen kehittämistehtävän ensimmäisellä kaudella tietoa tuotetaan itse ja yhteistyössä muiden kanssa. Helsingin kaupunki on viimeisen kymmenen vuoden aikana tuottanut tärkeää tietoa kulttuurisen vanhustyön kehittämisen tueksi erilaisten selvitysten muodossa. Tiedolla johtaminen onkin omaksuttu Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla osaksi jokapäiväistä työskentelyä. Osana kansallista kehittämistehtävää Helsingin kaupunki haluaa jatkaa kulttuurisen vanhustyön kehittämistä kartuttamalla tietopohjaa mm. laajempien selvitysten muodossa.

Valtakunnallisen kehittämistehtävän ensimmäisellä kaudella Helsinki painottaa seuraavia tutkimus- ja selvitysteemoja:

- *Kulttuurisen vanhustyön kansallisen tietopohjan kehittäminen:* Arvioidaan millaista tietoa Suomessa tarvitaan kuntien kulttuurisen vanhustyön kehittämisen tueksi ja laaditaan tietotarve-suosituksia alan tutkimustoimijoille.
- *Kulttuurisen vanhustyön vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen:* Kartoitetaan hyviä käytäntöjä kulttuurisen vanhustyön vaikuttavuuden arvioinnin kehittämiseksi kunnissa.

Arvioidaan esim. kansainvälisten työkalujen sopivuutta Suomeen ja kootaan yhteen olemassa olevia aineistoja.

- *Kulttuurikirjaamisen hyödyntäminen kulttuurisessa vanhustyössä:* Kartoitetaan, miten toimintakyvyn arviointia ja kirjaamista voidaan hyödyntää kulttuurisen vanhustyön kehittämisessä. Kartoitetaan taide- ja kulttuurialan ammattilaisten sekä kuntien kulttuuri- ja vapaa-aika toimijoiden tietotarpeet RAI-järjestelmän tietojen hyödyntämiseen.
- *Heikossa asemassa olevien ikääntyneiden palveluntarve:* Selvitetään heikossa asemassa olevien ikääntyneiden, kuten kotona asuvien huonokuntoisten iäkkäiden taide- ja kulttuuripalvelujen tarpeet sekä keinoja tämän kasvavan asiakasjoukon saavuttamiseksi. Jatkojalostetaan mm. kotihoidon kulttuuristen etäpalveluiden ja kulttuurikavereiden ja -luotsien aloittamaa työtä.
- *Kulttuurialan ammattilaiset ikääntyneiden palveluissa:* Kartoitetaan kulttuurialan ammattilaisten työllistymistä ja työnsisältöjä mm. vanhusten hoivayksiköissä ja kotihoidossa.

Yllä olevat selvitystarpeet pohjautuvat aiempaan mm. Aili-hankkeessa tehtyyn selvitystyöhön, sekä Helsingin kaupungin ja Armas-festivaalin yhteistyöjulkaisuihin, kuten Ikäihmiset taiteen ja kulttuurin kokijoina ja tekijöinä -selvitykseen sekä Taidetta ikä kaikki – Selvitys ikäihmisten hoivayhteisöjen kulttuuritoiminnasta Helsingissä -julkaisuun. Kehittämistehtävän budjettiin varataan rahaa selvityshankkeisiin, joiden toteuttaminen arvioidaan rahoituspäätöksen jälkeen. Selvityksiä voidaan toteuttaa kehittämistiimin henkilökunnan voimin tai ulkopuolisilta ostettuna. Rahoituksesta ja henkilöresursseista riippuen ensimmäisen kauden aikana toteutetaan arviolta 1–3 selvityshanketta. Lisäksi selvityksille etsitään aktiivisesti myös muuta rahoitusta.¹

Lisäksi toiminnan ja vaikuttavuuden arvioinnissa on mahdollista käyttää hyväksi monipuolisesti erilaisia valmiita tietoaaineistoja. Tästä esimerkkinä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tietoaaineistot, kuten TEAviisarit, RAI-järjestäjätietokanta, Sotkanet ja Hyvinvointikompassi-verkkopalvelut. Muita aineistoja ovat mm. kuntien hyvinvointikertomukset, Muistiliiton tuottama muistibarometri sekä Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporen kokoama tieto. Lisäksi seurataan ajankohtaista tiedontuotantoa esimerkiksi ARTSEQUAL-hankkeessa ja muissa tutkimusyksiköissä. Näiden tietoaaineistojen hyödyntäminen ja niiden tutuksi tuominen ovat tärkeä osa kulttuurisen vanhustyön ja sen vaikuttavuuden arvioinnin kehittämistä. Osana valtakunnallista kehittämistehtävää seurataan ja arvioidaan kulttuuriselle vanhustyölle relevanttien tietopohjien kehittymistä ja tehdään niistä suppeampia infokortteja, selvityksiä ja suosituksia kuntien käyttöön.

Kehittämishankkeen ensimmäisellä kaudella arvioidaan myös tarve laajemmalle kulttuurisen vanhustyön tietopankille. Arvioinnissa otetaan huomioon olemassa olevat palvelut, kuten Taikusydän-verkoston tietoaaineistot. Lisäksi selvitetään muita tiedon jakamisen kanavia, yhteistyömahdollisuuksia sekä hyviä käytäntöjä. Tiedon jakamisen kehittämisessä tehdään tiivistä yhteistyötä verkostojen kanssa.

Tiedon levittämisestä kerrotaan lisää *Viestintä*-teeman alla.

¹ Esimerkiksi selvitysteemalle *Kulttuurikirjaamisen hyödyntäminen kulttuurisessa vanhustyössä* haetaan rahoitusta THL:n Terveiden edistämisen määrärahasta. Rahoitushaku päättyy 14.6.2019 ja päätökset tehdään tammikuussa 2020. Mikäli molemmat rahoitukset saadaan, tehdään kyseinen selvitystyö erillisenä hankkeena kansallisen kehittämistehtävän tiimissä.

Osaamisen kehittäminen: osaamisella parannetaan palveluiden laatua

Osaamisen kehittäminen on merkittävä osa kuntien kulttuurisen vanhustyön laadun kehittämistä. Kun kyseessä on sektorirajat ylittävä toiminta, tulee osaamisen kehittämisen ulottua kaikkiin niihin kunnan työntekijöihin, jotka ovat osallisia toiminnan onnistumisessa. Kulttuurinen vanhustyö yhdistää erityisesti sosiaali- ja terveys sekä kulttuuri- ja vapaa-aikasektoreiden työntekijöitä. Osaaminen luo ymmärrystä sektoreiden välille ja edistää kulttuurisen vanhustyön laatua ja vakiintumista. Kulttuurisen vanhustyön valtakunnalliselle osaamisen kehittämiselle on luotu pohjaa Aili-verkostossa. Osaamisen kehittämisessä hyödynnetään yhteyksiä taide- ja kulttuurialan eri toimijoihin sekä kolmannen sektorin asiantuntijoihin.

Valtakunnallisen kehittämistehtävän ensimmäisen kauden aikana jatketaan osaamisen kehittämistä seuraavia teemoja painottaen:

- *Kulttuurisen vanhustyön osaaminen sosiaali- ja terveyssektorilla:* Aili-verkoston tekemien selvitysten pohjalta havaitut osaamisen kehittämisen tarpeet, kuten kulttuurikirjaaminen sosiaali- ja terveyssektorilla sekä kulttuuriohjaajien täydennyskoulutukset.
- *Sektorit ylittävän yhteistyön ja yhteisen näkemyksen kehittäminen:* Osaamisen kehittäminen suunnataan kulttuuri- ja vapaa-aika sekä sosiaali- ja terveyssektorien työntekijöille. Tavoitteena on lisätä yhteistyömahdollisuuksia luomalla yhteistä ymmärrystä kulttuurisesta vanhustyöstä.
- *Tietopohjan kehittämisen kautta havaitut koulutustarpeet.*

Osana osaamisen kehittämistä ja tiedon levittämistä kokeillaan webinaareja ja podcasteja. Tällä tuetaan asiantuntijoiden jatkuvaa oppimista ja tehdään helposti lähestyttävällä tavalla kulttuurista vanhustyötä tutuksi taide- ja kulttuuri- sekä sosiaali- ja terveyssektorien asiantuntijoille ja ammattilaisille.

Lisäksi osana osaamisen kehittämistä laaditaan Kulttuurisen vanhustyön laatukäsikirja hallinnon sekä tuotantorakenteiden ja palveluiden kehittämisen tueksi. Laatukäsikirjan mallina käytetään esimerkiksi Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton tuottamaa Lastenkulttuurin laatukäsikirjaa.²

Osaamisen kehittämisen laajuus määräytyy saadun rahoituksen perusteella. Lähtökohtana on, että koulutukset ja muut tilaisuudet ovat avoimia kaikkien kuntien työntekijöille. Mahdollisuuksien mukaan koulutuksiin voidaan ottaa myös muiden toimijoiden edustajia (esim. taide-tuottajat). Osaamisen kehittämisestä tehdään ensimmäisen kauden aikana myös pidempiäaikainen suunnitelma, jossa huomioidaan mm. koulutustarpeen laajuus. Lisäksi kehittämiseen kuuluu aktiivinen koulutuspoliittinen vaikuttaminen erityisesti kulttuuriohjaajien koulutusta ja ammatillista osaamista koskeissa asioissa.

Hallinnon kehittäminen: yhteiskehittämisellä eteenpäin

Valtakunnallisen kehittämistehtävän ensimmäisellä kaudella jatketaan Aili-verkoston aloittamaa kulttuuriseen vanhustyöhön liittyvää hallinnon yhteiskehittämistä. Aili on osoittanut, että verkostossa on voimaa myös hallinnon kehittämisessä. Aili-verkosto on ottanut kantaa mm. uuteen kulttuuritoimintalakiin ja kulttuurin TEAviisareiden kehittämiseen. Aililaiset tukevat toisiaan myös kuntien sisäisessä hallinnon kehittämisessä kysymällä ja jakamalla tietoa kuntien keskeneräisistä prosesseista. Yhteiskehittämistä tapahtuu myös hyviä käytäntöjä jakamalla. Hallinnon kehittäminen

² Ks. lisää <https://www.lastenkulttuuri.fi/liitto/laatukasikirja/>

on osaamisen kehittämisen ohella yksi merkittävimpiä kuntien kulttuurisen vanhustyön palveluiden ja laadun kehittämisen osa-alueita.

Valtakunnallisen kehittämistehtävän ensimmäisen kauden aikana hallinnon kehittäminen tulee tapahtumaan pääosin osana Aili-verkoston toimintaa. Verkosto jatkaa yhteistapaamisiaan painottaen niissä edelleen hallinnon ja palveluiden kehittämisen teemoja. Verkoston työskentelystä tuotetaan tietoa ja jaetaan sitä muiden kuntien käyttöön kehittämistehtävän eri viestintäkanavissa.

Valtakunnallisen kehittämistehtävän ensimmäisen kauden keskeisiä hallinnon kehittämisen teemoja ovat:

- *Soten ja kulttuurialan yhteiset koordinaattorit ja koordinoitiryhmät:* Tavoitteena on parantaa kulttuurisen vanhustyön laatua lisäämällä yhteistyötä ja yhteisiä toimintamalleja sekä luomalla yhteistä ymmärrystä. Levitetään edelleen hyviä käytäntöjä ja vahvistetaan vanhuspalveluiden ja kulttuurialan henkilöstön kulttuurisen vanhustyön yhteistä kieltä.
- *Kulttuurisen vanhustyön aseman vakiinnuttaminen:* Kulttuurin ja kulttuurialan henkilöstön aseman ja resurssien vakiinnuttaminen vanhuspalveluissa. Keskustelun avaaminen kulttuuriohjaajien nimikkeistä ja asemasta mm. Valviran ja Kuntaliiton kanssa.
- *Kirjaamisen käytäntöjen kehittäminen:* Aili-verkoston alaisen kulttuurikirjaamisen valtakunnallisen työryhmän ("Raili-verkosto") toiminnan tukeminen.
- *Vaikuttamistyö:* Kansallisen sote-uudistuksen sekä muiden hallinnonalaan liittyvien uudistusten seuraaminen ja kommentointi tulevalla hallituskaudella.

Lisäksi verkosto jatkaa aktiivisena kannanottajana ja kommentoijana mm. tulevan vanhuspalvelulain uudistamisen sekä sote-uudistuksen valmistelussa sekä sosiaali- ja terveysalan tiedonhallinnan kehittämisessä. Verkosto reagoi kulttuurista vanhustyötä koskeviin uudistuksiin ja muutoksiin antamalla niistä lausuntoja, verkostoitumalla päättäjiin ja sidosryhmiin sekä osallistumalla erilaisiin työryhmiin asiantuntijaroolissa.

Verkostot: kunnat ja kenttä verkostoituvat

Kulttuurisen vanhustyön valtakunnallisen kehittämistehtävän ydin on kaksi olemassa olevaa verkostoa. Näistä verkostoista Aili yhdistää kuntien kulttuuri- ja vapaa-aika sekä sosiaali- ja terveyssektorien asiantuntijoita. Armas puolestaan edustaa yhteiskuntaa laajemmin, sillä siinä on mukana kuntien lisäksi taide- ja kulttuurialan laitoksia ja toimijoita sekä vanhusalan järjestöjä. Kehittämistyö ei kuitenkaan rajoitu näihin verkostoihin, vaan tietoa ja osaamista jaetaan avoimesti kulttuurisen vanhustyön kentälle ja jokaiseen suomalaiseen kuntaan. On kuitenkin hyvä todeta, että koko maata kattavien verkostojen rakentaminen vie aikaa ja se vaatii vuosia kestävästä systemaattista viestintää ja kehittämistyötä. Tästä johtuen nykyisiä verkostoja laajennetaan maltillisesti niiden tavoitteet ja tarpeet huomioon ottaen.

Valtakunnallisen kehittämistehtävän ensimmäisen kauden keskeisiä verkostojen kehittämisen teemoja ovat:

- *Verkostojen laajentaminen:* Ailin ja Armaksen verkostoja laajennetaan maltillisesti niin, että ne säilyvät edelleen toimintakykyisinä. Kehittämistiimi verkostoituu myös laajemmin erilaisten kulttuurisen vanhustyön toimijoiden kanssa.
- *Armaksesta ympärivuotinen toimija:* Armas-verkoston toimintaa laajennetaan Armas-festivaalin suunnittelun ja toteutuksen ajankohdasta ympärivuotiseksi. Verkoston toiminnassa painotetaan tuotantorakenteiden ja palveluiden kehittämiseen liittyvää yhteistyötä sekä kulttuurisen vanhustyön näkyvyyden lisäämistä.

Aili koostuu 13 eri puolilla Suomea sijaitsevan kunnan kulttuurisen vanhustyön asiantuntijoiden muodostamasta verkostosta. Jokainen kunta on nimennyt Aili-verkostoon kaksi jäsentä: yhden kulttuurin ja yhden sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntijan. Lisäksi tapaamisiin on osallistunut muita asiantuntijoita. Ailin valtakunnallinen kattavuus on hyvä, sillä se koostuu erikokoisista kunnista, jotka sijaitsevat eri puolilla Suomea.

Kuvio: Aili kartalla

Kehittämistehtävän ensimmäisen rahoituskauden aikana Ailia laajennetaan entisestään. Ensisijaisena tavoitteena on lisätä Ailin maantieteellistä kattavuutta koskemaan kaikkia maakuntia.

Verkostokuntien määrää lisätään hallitusti. Pitkän aikavälin tavoitteena on kehittää Aili-verkostoa niin, että siihen on mahdollista liittää yhä useampia kuntia. Ensimmäisellä kaudella Aili-verkostossa keskitytään kulttuurisen vanhustyön hyvien käytänteiden jakamiseen sekä verkostotyön, hallinnon ja kunnan kulttuurisen vanhustyön palveluiden kehittämiseen, jolloin muuta kehittämistyötä keskitetään valtakunnallisen kehittämistehtävän puitteissa Helsinkiin. Aili-verkoston tavoitteena on kehittää vuoden 2019 aikana verkostonsa toimintamallia niin, että se palvelee verkostokuntia yhä paremmin.

Armas on ikääntymistä taiteen ja kulttuurin keinoin juhlistava valtakunnallinen festivaali, jonka partneriverkoston kuuluu kuntia, taide- ja kulttuurialan laitoksia ja toimijoita, sekä vanhusalan järjestöjä. Armaksen verkostossa on mukana yhteensä yli 50 toimijaa. Kulttuurinen vanhustyö on kasvava osa kuntien toimintaa ja monissa taidelaitoksissa ikääntymiseen teemaan liittyviä esityksiä ja tapahtumia järjestetään ympäri vuoden. Myös Armaksen tavoitteena on tuoda kulttuurista vanhustyötä jatkuvasti esille. Armas nostaa esityksiä ja tapahtumia esiin julkisuudessa, on mukana ylläpitämässä ikääntymiseen liittyvää keskustelua ja on osaltaan vaikuttamassa kulttuurioikeuksien tasa-arvoiseen toteutumiseen Suomessa.

Osana kulttuurisen vanhustyön valtakunnallista kehittämistä Armas-verkoston yhteistyötä laajennetaan ympärivuotiseksi. Tämä antaa mahdollisuuden pitkäjänteiselle tuotantorakenteiden ja palveluiden kehittämiselle sekä kulttuurisen vanhustyön aseman vakiinnuttamiselle.

Aili- ja Armas-verkostojen lisäksi valtakunnallisen kehittämistehtävän puitteissa tehdään yhteistyötä myös muiden alalla toimivien verkostojen kanssa.

Tuotantorakenteiden ja palveluiden kehittäminen: laadukkaita palveluita ympäri Suomea

Kehittämistehtävän ensimmäisellä kaudella tuotantorakenteiden ja palveluiden kehittämisen teeman alla keskitytään Armas-festivaalin toimintamallin kehittämiseen. Armas-festivaalin tuotantorakenteita kehitetään niin, että ne tukevat paremmin mukana olevien kuntien, paikallisten kulttuuritoimijoiden sekä järjestöjen omaa taide- ja kulttuurituotantoa.

Valtakunnallisen kehittämistehtävän ensimmäisen kauden keskeisiä tuotantorakenteiden ja palveluiden kehittämisen teemoja ovat:

- *Yhteiskehittäminen:* Luodaan kulttuurisen vanhustyön yhteiskehittämisen malleja. Tiivistetään ympärivuotista yhteistyötä kulttuurisen vanhustyön parissa.
- *Rahoituksen hankkiminen:* Jaetaan tietoa mahdollisista rahoitushauista ja tuodaan toimijoita yhteen tekemään yhteisiä rahoitushakemuksia esimerkiksi kiertäviä esityksiä varten. Kannustetaan toimijoita kansainvälisiin rahoitushakuihin.

- *Laadun kehittäminen:* Sisällytetään tuotantorakenteiden ja palveluiden kehittämisen teemat Kulttuurisen vanhustyön laatukäsikirjaan.
- *Kansainvälinen yhteistyö:* Tuetaan kuntia ja kulttuuritoimijoita kansainvälisten yhteistyösuhteiden luomiseen kulttuurisen vanhustyön kehittämisen edistämiseksi.
- *Armas-festivaalin hakuprosessin kehittäminen:*

Armas-verkoston ympärivuotista yhteistyötä lisätään niin, että toiminta laajenee festivaalin tuottamisesta kulttuurisen vanhustyön tuotantorakenteiden ja palveluiden kehittämiseksi. Armas-verkosto tuo kunnille uudenlaisen teemapohjaisen yhteistyömallin, joka yhdistää taidealan toimijat kuntien ja vanhusalan järjestöjen kanssa pohtimaan ikääntymiseen liittyviä kysymyksiä ja haasteita sekä tuomaan kulttuurista vanhustyötä näkyväksi. Ympärivuotisen koordinaation avulla aktiivista yhteistyötä voidaan lisätä tapaamisten, vierailuiden, seminaarien sekä hyvien käytäntöjen jakamisen kautta, sekä houkutella mukaan taidealan toimijoita laajemminkin.

Viestintä: tehdään kulttuurinen vanhustyö näkyväksi!

Viestinnällä on merkittävä rooli kulttuurisen vanhustyön edistämässä osaksi kuntien pysyvää toimintaa. Ensimmäisen rahoituskauden aikana kehitetään kulttuurisen vanhustyön viestintää luomalla kehittämistehtävälle oma verkkosivu tiedon jakamiseksi ja levittämiseksi. Samaa verkkosivua voidaan jatkossa kehittää kohti kulttuurisen vanhustyön tietopankkia. Verkkosivu linkittää Ailin ja Armaksen kansalliseen kehittämistehtävään ja tuo toimijoita näin yhteen. Myös yhteisen visuaalisen ilmeen tarve arvioidaan.

Valtakunnallisen kehittämistehtävän ensimmäisellä kaudella panostetaan kulttuurisen vanhustyön viestinnän kehittämiseen satsaamalla Ailin ja Armaksen verkostojen kautta tapahtuvaan viestintään. Aili-verkosto tavoittavat kuntien kulttuurisen vanhustyön asiantuntijoita, kun Armas puolestaan toimii kulttuurikentän ja vanhusalan järjestöjen verkostojana. Näiden verkostojen kautta tehdään kulttuurista vanhustyötä näkyväksi ympäri Suomen.

Verkostojen kautta tapahtuvan viestinnän lisäksi etsitään kumppaneita ulkoisen viestinnän kehittämiseen. Armas-festivaali toimii tärkeänä ulkoisen viestinnän välineenä tuomalla kulttuurista vanhustyötä näkyväksi ympäri Suomen. Armas-festivaalilla on myös hyvät mediasuhteet, kuten partnerisuhde Ylen kanssa, joita vahvistetaan näkyvyyden lisäämiseksi. Kulttuurisen vanhustyön näkyväksi tekeminen on yksi kulttuurisen vanhustyön valtakunnallisen kehittämisen pitkän aikavälin tavoitteista.

Kehittämistehtävälle laaditaan viestintäsuunnitelma, jossa viestinnän toimenpiteet ja aikataulu rakennetaan tukemaan kehittämistehtävän eri teemoja eli tietopohjan, osaamisen, hallinnon sekä tuotantorakenteiden ja palveluiden kehittämistä. Viestinnän tärkein tehtävä on tehdä näkyväksi kehittämissyksikön ja verkostojen tuottamaa tietoa valtakunnallisesti ja tuoda se kaikkien kuntien saataville. Viestinnän toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi uutiskirjeet, sosiaalisen median käyttäminen, videot ja infografiikat. Myös aiemmin mainitut webinaarit, podcastit, laatukäsikirja sekä infokortit ovat osa viestinnän toimenpiteitä. Viestintää kehitetään yhdessä verkostojen sekä keskeisten sidosryhmien kanssa.

Ks. lisää hakulomakkeen viestintäsuunnitelma.

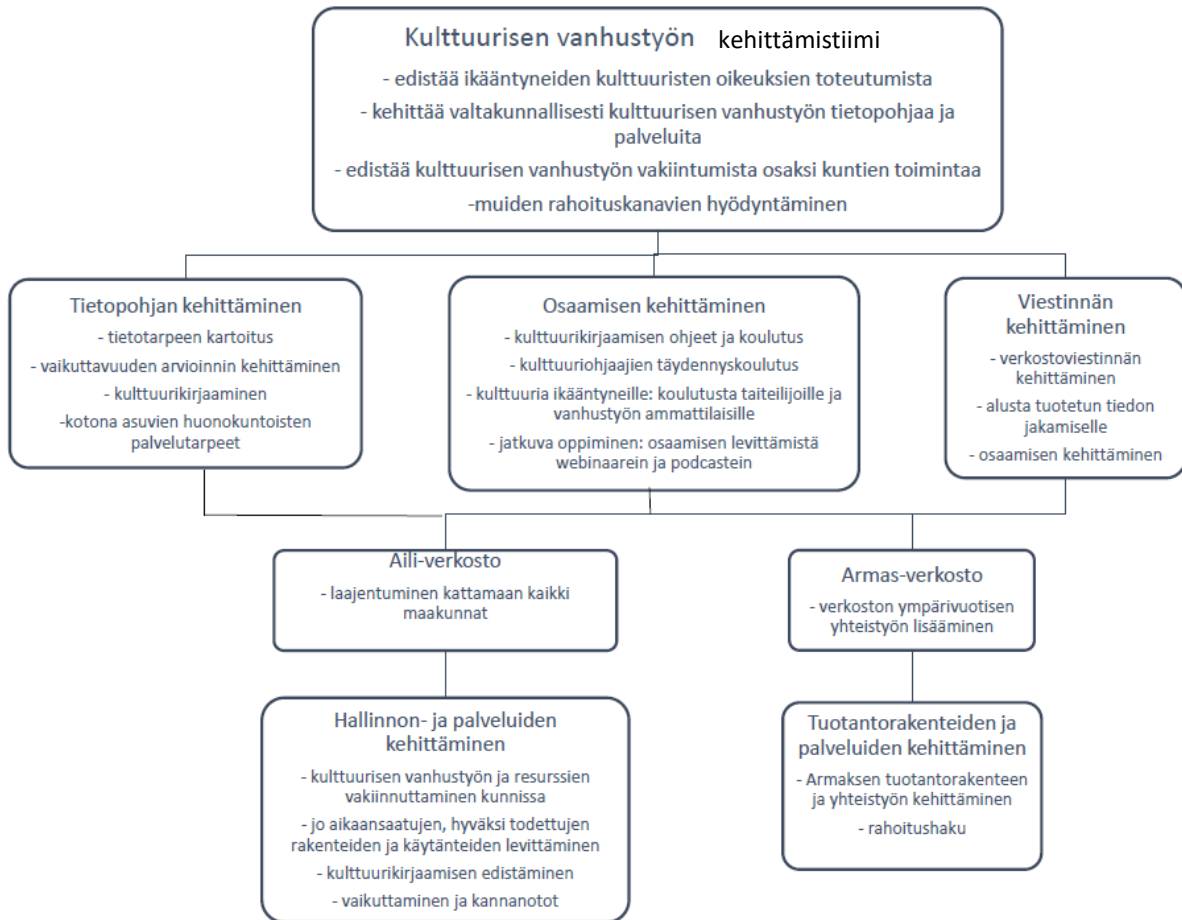
Kehittämistehtävän rakentuminen

Valtakunnallinen kehittämistyö rakennetaan Armaksessa ja Ailissa tehdyn kulttuurisen vanhustyön kehittämisen pohjalle. Kehittämistehtävän johtaminen vaatii selkeää vastuunjakoa, mistä johtuen tietopohjan, osaamisen ja viestinnän kehittäminen keskitetään Helsingin kaupungin erityiseen kulttuurisen vanhustyön valtakunnallisen kehittämisen tiimiin. Lisäksi Ailia ja Armasta koordinoidaan edelleen Helsingistä. Armas-festivaalin omistajuus ja festivaalin pääasiallinen koordinaatio säilyvät Koy Kaapelitehtaalla, joka huolehtii mm. Armas-festivaalin verkkosivujen ylläpitämisestä.

Valtakunnallisen kehittämistehtävän tiimi tulee sijoittumaan Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle. Tiimi koostuu noin kahdesta henkilöstä (yhteensä 4 htv jaettuna vuosille 2020–2021), joiden palkkakustannuksiin haetaan avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Sekä Aili- että Armas- verkostoissa tapahtuvaan verkostotyöhön on varattu kumpaankin noin 25 % yhden henkilön työajasta. Tehtävien jakautuminen ja lopulliset työtehtävät tullaan määrittelemään työntekijöiden osaaminen ja muut resurssit huomioon ottaen. Lisäksi tiimiä voidaan täydentää muulla rahoituksella palkatuilla työntekijöillä, kun he tekevät kuntien kulttuuritoimintaan liittyvää, muuten laajan hyödyn alalle tuovaa tai kansainvälistä kulttuurisen vanhustyön kehittämistyötä. Valtakunnallisen kehittämistehtävän tiimi hakee aktiivisesti rahoitusta kulttuurisen vanhustyön kehittämis- ja selvityshankkeisiin sekä kulttuurisen vanhustyön kehittämistä tukeviin kansainvälisiin hankkeisiin.

Kulttuurisen vanhustyön valtakunnallisen kehittämisen tiimiä johdetaan organisaatioiden sisäisessä johtoryhmässä, johon tulee edustus sekä kansallisen kehittämistiimin omistajayksiköstä että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan omista kehittämispalveluista. Johtoryhmään kutsutaan myös Koy Kaapelitehtaan edustaja. Lisäksi kehittämistehtävän tueksi muodostetaan ohjausryhmä, johon kutsutaan mukaan laajemmin valtakunnallisen kehittämistehtävän verkostoja sekä Aili- ja Armas-verkostojen edustajia.

Kuvio: Kehittämistehtävän rakentuminen

Kansallisen kehittämistehtävän tavoitteet on kuvattu alla olevassa kuviossa jaettuna kolmeen luokkaan. Sisimpänä näkyvät vuosien 2019–2021 keskeisen tavoitteet, jotka pyritään toteuttamaan haetulla avustuksella. Avustuksen määrästä ja muusta rahoituksesta riippuen, valtakunnallinen kehittämistiimi voi laajentaa toimintaansa esimerkiksi selvitysten ja osaamisen kehittämisen alueilla toisen kehän tavoitteiden mukaisesti. Ulkokehällä puolestaan nähdään valtakunnallisen kehittämistehtävän pitkän aikavälin tavoitteita.

Kehittämistehtävän tavoitteet pitkällä aikavälillä

arvioidaan tarve tietopankille
kehitetään tiedon jakamisen menetelmiä ja kanavia
tehdään suunnitelma osaamisen kehittämisestä
laajennetaan Aili- ja Armas-verkostoja
vahvistetaan kulttuurisen vanhustyön kansallista näkyvyyttä

Toteutetaan resurssien mukaan kaudella 2019-2021

tehdään lisäselvityksiä painotetuista teemoista
lisätään osaamisen kehittämisen volyyymiä ja laajuutta
haetaan lisärahoitusta kehittämistehtävän mukaisiin teemoihin

Kehittämistehtävän tavoitteet kaudella 2019-2021

tehdään 1 - 3 selvitystä painotetuista teemoista
kartoitetaan tietoaineistoja
luodaan verkkosivu viestinnälle ja tiedon jakamiselle
laaditaan infokortteja, suosituksia ja jaetaan tietoa
kehitetään osaamista koulutusten, webinaarien ja podcastien muodossa
tehdään kulttuurisen vanhustyön laatukäsikirja
vahvistetaan kulttuurista vanhustyötä hallintoa kehittämällä
tehdään kansallista vaikuttamistyötä ja annetaan lausuntoja
laajennetaan Aili-verkosto kattamaan kaikki maakunnat
laajennetaan Armas-verkoston toimintaa ympärivuotiseksi

Aikataulu

Vuosi 2019 (syksy)

Kehittämistehtävän johtoryhmä ja ohjausryhmä kutsutaan koolle. Tehdään yhteissuunnittelua yhteistyökumppaneiden ja verkostojen kanssa. Tehdään alustava työsuunnitelma ja viestintäsuunnitelma sekä käynnistetään viestinnän kehittäminen. Tehdään rekrytoinnit kehittämistehtävän ensimmäistä kautta varten. Kehittämistehtävän käynnistäminen tapahtuu osana Aili-hanketta, jonka rahoitus jatkuu vuoden 2019 loppuun saakka.

Vuosi 2020

Luodaan verkkosivu viestinnälle ja tiedon jakamiselle. Käynnistetään selvityshankkeet ja etsitään niille sopivat toteuttajat. Tehdään suunnitelma ensimmäisen kauden koulutuksista, etsitään niille sopivat toteuttajat ja käynnistetään ne. Aloitetaan neuvottelut uusien Aili-kuntien kanssa. Jatketaan Ailin yhteistapaamisia. Aloitetaan Armaksen ympärivuotisen toiminnan kehittämisprosessi. Aloitetaan kulttuurisen vanhustyön laatukäsikirjan toimitusprosessi.

Vuosi 2021

Julkaistaan valmistuneet selvitykset ja viestitään niistä. Jatketaan koulutuksia ja osaamisen kehittämistä. Julkaistaan kulttuurisen vanhustyön laatukäsikirja. Arvioidaan ensimmäisen kauden toimintaa ja valmistellaan jatkorahoituksen hakemista.

Budjetti

Työntekijäkustannukset	220 000
Selvitykset	30 000
Koulutukset, seminaarit ja tapahtumat	10 000
Verkostojen tapaamiset	10 000
Julkaisut	5 000
Matkakulut	10 000
Kv. yhteistyö	5 000
Viestintä	10 000
YHTEENSÄ	300 000
omarahoitus 5 %	15 000
esim. 4 kk koordinaattorin palkka	